

مهندسی ژنتیک - خارج از کشور

- ۱- برای تهیهٔ DNA نوترکیب از پلازمید اشریشیاکلای، حضور کدام آنزیم ضروری نیست؟
۱) لیگاز EcoRI ۲) محدود کننده DNA پلی مراز ۳) DNA پلی مراز ۴)
- ۲- کدام آنزیم قدرت شکستن پیوند فسفودی استر را دارد؟
۱) هلیکاز ۲) لیگاز DNA ۳) DNA پلی مراز ۴) RNA پلی مراز
- ۳- در فرآیند تولید انسولین، به روش مهندسی ژنتیک، کدام آنزیم، دیرتر فعالیت می‌کند؟
۱) لیگاز DNA ۲) RNA پلی مراز ۳) DNA پلی مراز ۴) آنزیم محدود کننده
- ۴- قند موجود در کدام، متفاوت از سایرین است؟
۱) پلازمید ۲) ویروید ۳) پیش مادهٔ EcoRI ۴) افزاینده در یوکاریوت‌ها
- ۵- کدام عبارت، بخشی از مراحل تشکیل گوسفند دالی را به درستی بیان می‌کند؟
۱) ادغام هسته‌های دو سلول با شوک الکتریکی
۲) حذف هسته از سلول‌های تمایز یافته‌ی پیکری
۳) آغاز تقسیمات متواالی تخم، در رحم مادر جانشینی
۴) توقف چرخهٔ سلولی در سلول‌های تمایز یافته‌ی هسته‌دار

پاسخ

۱- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. برای تهیهٔ DNA نوترکیب به دو نوع آنزیم نیاز داریم: ۱- محدود کننده (مانند DNA لیگاز EcoRI) - ۲-

۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. هلیکاز $\leftarrow$ شکستن پیوندهای هیدروژنی DNA لیگاز $\leftarrow$ ایجاد پیوند فسفودی استر

DNA پلی مراز $\leftarrow$ ایجاد پیوند فسفودی استر - شکستن پیوند فسفودی استر (هنگام ویرایش)
RNA پلی مراز $\leftarrow$ شکستن پیوندهای هیدروژنی - ایجاد پیوند فسفودی استر

۳- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. برای تولید انسولین در باکتری‌ها به روش مهندسی ژنتیک، ابتدا ژن انسولین را به کمک آنزیم محدود کننده از کروموزوم جدا می‌کنند. هم‌چنین پلازمید را توسط آنزیم محدود کننده برش می‌دهند. بنابراین اولین آنزیم مورد استفاده، آنزیم محدود کننده است. در مرحله‌ی بعد DNA لیگاز بین ژن انسولین و پلازمید، پیوند فسفودی استر برقرار می‌کند و به این ترتیب پلازمید نوترکیب ایجاد می‌شود. بنابراین دومین آنزیم مورد استفاده، آنزیم DNA لیگاز است. در مرحله‌ی سوم پلازمیدهای نوترکیب وارد باکتری می‌شوند و در آن جا به کمک RNA پلی مراز باکتری‌ها همانندسازی می‌شوند (مرحله‌ی کلون کردن ژن). بنابراین آنزیم RNA پلی مراز، سومین آنزیمی است که وارد عمل می‌شود. اما برای تولید انسولین در باکتری باید از ژن انسولین موجود در پلازمید، رونویسی انجام می‌گیرد که این عمل توسط آنزیم RNA پلی مراز باکتری صورت می‌گیرد. بنابراین می‌توان گفت که در فرایند تولید انسولین به روش مهندسی ژنتیک، آنزیم RNA پلی مراز دیرتر فعالیت می‌کند.

۴- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ویروئید، تک رشته‌ای از RNA است، بنابراین قند موجود در ساختار آن ریبوز است. قند موجود در ساختار پلازمید (حلقوی DNA)، پیش مادهٔ EcoRI (DNA) و افراینده در یوکاریوت‌ها (بخشی از DNA)، دئوكسی ریبوز است.

۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. بررسی هر چهار گزینه:

(۱) در آزمایش ویلموت، خود سلول‌ها (نه هسته‌های آن‌ها) به کمک شوک الکتریکی با هم ادغام شدند.

(۲) هسته از تخمک حذف شد، نه از سلول تمايز یافته‌ی پیکری (سلول غده‌ی پستانی).

(۳) تقسیم‌های اولیهٔ سلول ادغام شده، در محیط کشت انجام شد، نه رحم مادر جانشینی.

(۴) سلول‌های غده‌ی پستانی ابتدا در یک محیط کشت ویژه قرار گرفتند تا چرخهٔ سلولی در آن‌ها متوقف شود.